

BTW-Compensatiefonds.

Emmeloord, 8 juli 2003.

Aan de raad.

Met ingang van 1 januari 2003 is de wet op het BTW-Compensatiefonds (BCF) ingevoerd. Het BCF heeft tot doel gemeenten en provincies beter in staat te stellen een goede afweging te maken tussen het zelf uitvoeren van taken en het uitbesteden ervan. Deze afweging werd tot aan de invoering van het fonds verstoord door het feit dat bij het uitbesteden van activiteiten BTW werd berekend over de totale kosten, terwijl dat bij het zelf uitvoeren uitsluitend geschiedt over de inkoop van goederen en diensten. Hierdoor was zelf uitvoeren vaak voordeliger dan uitbesteden, ondanks het feit dat private partijen efficiënter kunnen zijn in het uitvoeren van overheidstaken. Door de BTW-verstoring te elimineren kunnen gemeenten en provincies deze afweging beter maken. Daarnaast vermindert het BCF de prikkels voor overheden tot het aangaan van fiscale constructies. Bovendien wordt het voor overheden eenvoudiger onderling personeel uit te wisselen. Het doel wordt bereikt door uit het BCF het grootste deel van de BTW te compenseren. Daardoor speelt de BTW geen rol meer in de afweging van gemeenten en provincies.

Met de invoering van deze wet hebben gemeenten (en provincies) de mogelijkheid gekregen de betaalde BTW op een groot aantal activiteiten, namelijk die waarbij zij een overheidstaak uitoefenen, te declareren via het BCF. Dit leidt tot een daling van de lasten in de begroting. Hiertegenover staan echter lagere inkomsten, omdat het BCF wordt gevoed via een korting op het Gemeentefonds. De invoering van het BCF heeft gevolgen op het gebied van de organisatie, de begrotingsbeheersing en de administratie.

Implementatie.

De implementatie is verlopen aan de hand van een hiervoor opgesteld activiteitenplan. In september 2002 hebben wij u via de raadscommissie I hierover geïnformeerd door toezending van dit activiteitenplan. In december 2002 is, eveneens via de raadscommissie I, gerapporteerd omtrent de voortgang met betrekking tot de invoering van het BCF.

Voornoemd activiteitenplan en de voortgangsrapportage wordt u ter informatie aangeboden. In het activiteitenplan wordt algemene informatie gegeven over de reden van invoering van het BCF, welke BTW gedeclareerd kan worden, werking van het fonds, budgettaire aspecten en de te verrichten werkzaamheden in dit kader. In de voortgangsrapportage d.d. 17 oktober 2002 wordt een uiteenzetting gegeven over de budgettaire gevolgen, zoals die op dat moment konden worden voorzien, en een uiteenzetting over de verdere voortgang van de invoering van het BCF. Voor deze algemene informatie verwijzen wij u naar genoemde documenten.

Tevens ligt voor u bij de stukken de 1^e begrotingswijziging 2003, inclusief een toelichting. In de toelichting wordt ingegaan op de financiële gevolgen van de invoering van het BCF voor de gemeente Noordoostpolder. De toelichting gaat vergezeld van een analyse van de financiële gevolgen voor de exploitatie. Deze toelichting is eveneens bijgevoegd.

Financiële gevolgen.

De invoering van het BCF verloopt voor de gemeente Noordoostpolder op kasbasis budgettair neutraal (rijk en gemeenten hanteren verschillende verantwoordingsstelsels: het rijk hanteert het kasstelsel en de gemeenten het stelsel van baten en lasten). Uit de bijgevoegde toelichting bij de begrotingswijziging blijkt dat voor onze gemeente op kasbasis de uitkering uit het BCF iets hoger ligt dan de uitname uit het gemeentefonds. Op basis hiervan is de gemeente Noordoostpolder een zogenaamde voordeelmunicipaliteit. Dit betekent dat de gemeente geen beroep hoeft te doen op de minimumuitkering van het rijk.

Voor de exploitatie geeft dit een ander beeld te zien. Omdat gemeenten het stelsel van baten en lasten hanteren, levert de invoering van het BCF budgettaire problemen op voor de exploitatie. Dit komt omdat het voordeel van de compensatie voor de investeringen pas na verloop van tijd volledig tot uitdrukking komt in de exploitatie via een verlaging van de kapitaallasten. In de korting op het gemeentefonds is echter al wel rekening gehouden met de volledige doorwerking, waardoor er een negatief effect ontstaat voor de exploitatie. In de nu voorliggende berekeningen is becijferd dat het exploitatieresultaat tot ongeveer 2008/2009 negatief zal worden beïnvloed door het BCF, omdat het voordeel van de lagere kapitaallasten vertraagd doorwerkt naar de exploitatie. Om dit nadelig effect op te kunnen vangen, wordt voorgesteld een reserve BCF in te stellen.

Instellen reserve BCF.

De reserve BCF kan worden gevoed met de vrijgevalen BTW in de reserves (EUR 1.051.000,00) en voorzieningen (EUR 633.000,00). Hierbij dient te worden opgemerkt dat de reserve beleidsplan buiten schot is gehouden, omdat enerzijds het vrij lastig is om hiervan de BTW-component vast te stellen en anderzijds is volgens de huidige berekeningen de reserve BCF toereikend om voornoemde nadelige exploitatie-effecten te kunnen opvangen. Tevens kan de reserve BCF worden gevoed door een eenmalig voordeel als gevolg van de uitgestelde korting 2003 op het gemeentefonds (EUR 2.891.000,00). Daarnaast is besloten de BTW in de oude activa (EUR 1.017.000,00) in één keer ten laste te brengen van de reserve BCF. Ook rekening houdende met andere factoren en bijstellingen bedraagt de reserve BCF in 2003 in totaal EUR 2,8 miljoen. Wij gaan ervan uit dat dit ruim voldoende zal zijn om de nadelige effecten tot 2008/2009 hiermee op te kunnen vangen.

Gevolgen voor tarieven van leges en heffingen.

Op dit moment brengt de gemeente op grond van artikel 229 Gemeentewet via een aantal heffingen kosten in rekening (rioolrechten, reinigingsrechten en bouwleges). In hetzelfde artikel wordt vervolgens bepaald, dat maximaal de volledige kosten via de heffing in rekening kunnen worden gebracht. Vanaf 1 januari 2003 krijgen gemeenten de in de betreffende kosten opgenomen BTW-lasten gecompenseerd via het BCF. Daar staat tegenover dat de algemene uitkering uit het Gemeentefonds met hetzelfde bedrag wordt verlaagd. Indien nu bij de bepaling van de hoogte van de leges en heffingen enkel en alleen zou worden uitgegaan van de kosten, dan ontstaat er een "gat in de begroting" ter grootte van het totaal van de compensatie, omdat aan de opbrengstenkant dan tweemaal een verlaging plaatsvindt: éénmaal via de hoogte van de heffing, de tweede maal door de uitname uit het gemeentefonds. Om dit ongewenste effect te voorkomen is de wet gewijzigd. Hierbij wordt de compensatie uit het BCF als niet relevant verklaard bij de bepaling van de tarieven. Feitelijk ontstaat er een "overdekking" tot de hoogte van de op de kosten drukkende BTW.

Risico's.

Bij de huidige berekeningen dient uitdrukkelijk het voorbehoud te worden gemaakt dat er een aantal aannames is gedaan. Bijvoorbeeld omtrent het investeringsniveau in de komende jaren. De hoogte van de investeringen is uiteraard zeer bepalend voor de BTW-declaratie. Naderhand zal moeten blijken of de aannames stroken met de werkelijkheid. Een andere onzekere factor is het declaratiegedrag van de gemeenten. Het BCF moet groot genoeg zijn om er de declaraties van gemeenten uit te kunnen betalen. Zoals bekend wordt het BCF jaarlijks gevoed door een korting c.q. uitname op de algemene uitkering uit het gemeentefonds. De hoogte van de korting wordt voor de komende jaren vastgesteld op basis van de werkelijke claims uit het BCF over het jaar 2003. Dit houdt in dat wanneer er veel wordt gedeclareerd in 2003, de korting op het gemeentefonds ook navenant groter is. Na 2005 zal worden bekeken hoe de declaraties over 2003, 2004 en 2005 zich ontwikkeld hebben. Mocht blijken dat 2003 een uitzonderingsjaar is geweest, dan kan dat aanleiding zijn om de korting bij te stellen.

Burgemeester en wethouders van Noordoostpolder,
de secretaris. de burgemeester.

De commissie I adviseert de raad positief ten aanzien van dit agendapunt en geeft aan dit als hamerstuk te beschouwen.

De griffier, de voorzitter,

De raad van de gemeente Noordoostpolder besluit:

de beleidsbegroting voor het dienstjaar 2003 te wijzigen zoals hierna is aangegeven.

1e wijziging van de beleidsbegroting 2003.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 28 augustus 2003.

De griffier, de voorzitter,

Ter kennisneming ingezonden

op

aan gedeputeerde staten van

Flevoland te Lelystad.

GEMEENTE NOORDOOSTPOLDER

2003

No. 9427-5

Beleids veld	OMSCHRIJVING	VERHOOGING	VERLAGING	NIEUWE RAMING
	In deze begrotingswijziging zijn de financiële consequenties verwerkt voortvloeiende uit het raadsvoorstel inzake het BTW-compensatiefonds.			
	<u>LASTEN</u>			
0011	Bestuursorganen		14.563	2.065.929
0021	Bestuursondersteuning		30.498	1.024.724
0022	Internationale contacten		1.294	32.164
0023	Rechtsbescherming		1.735	182.413
0025	Voorlichting		8.208	154.119
0027	Public relations		13.005	200.976
0031	Burgerdiensten		31.084	1.078.059
1101	Openbare orde en veiligheid		2.318	211.148
1201	Brandweer		99.239	1.358.230
1202	Rampenbestrijding		3.061	590.253
1401	Overige beschermende maatregelen		184	40.130
2101	Wegen, straten en pleinen	1	746.081	5.870.189
2111	Verkeersmaatregelen		23.922	245.995
2121	Openbaar vervoer		187	82.832
2211	Binnenhavens/waterwegen		409	8.322
2401	Waterkeringen		130.929	727.194
3101	Markten		2.936	47.079
3102	Bevorderen werkgelegenheid		17.969	781.562
3301	Nutsbedrijven		69	8.227
4001	Onderwijshuisvesting		6.579	3.170.655
4801	Onderwijstaken lokale overheid		4.615	2.425.558
4821	Volwasseneneducatie		240	506.288
5101	Openbare bibliotheek		129	1.114.457
5113	Centrum voor kunstz.vorming		39.486	2.178.981
5301	Zwembaden		332	652.092
5302	Sportaccommodaties		28.148	2.445.278
5303	Bevordering sportbeoefening		405	107.116
5401	Kunst en cultuur		6.518	633.788
5411	Cultureel erfgoed		5.751	437.052
5501	Natuurbescherming		3.918	35.688
5602	Groenvoorziening		178.884	2.638.699
5603	Grachten en waterpartijen		35.819	219.865
5604	Recreatie/Toerisme/Plattelandsvernieuwing		10.891	274.716
5801	Media		15	11.618
5802	Overige leefbaarheid		17.245	184.971
6101	Bijstandsverlening		24.403	11.226.429
6111	Sociale werkvoorziening		13	472.249
6112	Uitstroombevordering		1.445	3.450.349
6121	Inkomensvoorziening		478	533.535
6131	Armoedebeleid en overige sociale zekerheid		2.599	620.890
6201	Voorzieningen gehandicapten		5.632	2.768.619
6202	Maatschappelijke zorg		418	359.750

GEMEENTE NOORDOOSTPOLDER

2003

No. 9427-6

6203	Ouderenbeleid		312	688.918
6204	Minderhedenbeleid		656	509.015
6301	Sociaal cultureel werk		2.918	679.295
6501	Kinderopvang		297	365.451
6600	Programma subsidie vrijwilligers		160	241.925
7101	Volksgezondheid		2.593	1.487.812
7211	Reiniging		318.413	3.933.641
7221	Riolering		369.469	2.584.952
7231	Milieu		21.421	1.705.473
7241	Begraven		10.611	486.299
8101	Ruimtelijke ordening		35.066	1.861.455
8201	Volkshuisvesting		381	77.128
8211	Stads- en dorpsvernieuwing		66.738	419.101
8221	Overige volkshuisvestingszaken		1.186	152.981
8223	Bouw- en woningtoezicht		15.100	906.014
8301	Bouwgrondexploitatie		15.266	13.944.652
9201	Belastingen		13.402	1.192.014
9211	Algemene uitkering		38	1.714
9221	Algemene uitgaven/inkomsten	3.517.368	253.033	5.582.980
	TOTAAL	3.517.369	2.628.714	
	<u>BATEN</u>			
2101	Wegen, straten en pleinen		147.079	816.936
8301	Bouwgrondexploitatie		15.266	13.948.479
9221	Algemene uitgaven/inkomsten	1.051.000		2.586.637
	TOTAAL	1.051.000	162.345	